

Енергоефективність та
енергетична
незалежність:
практичний досвід
NOVUS

Спікер: **Дайнюс Туменас** · USCS Talks · 22.04

Енергетика стала питанням виживання бізнесу

За останні роки український бізнес опинився у новій реальності. Енергія перестала бути просто витратою – вона стала **фактором стабільності роботи**. Для фуд-рїтейлу це особливо критично: без електроенергії зупиняється все – від холодильного обладнання до кас.

Тому питання енергетики для NOVUS стало стратегічним.

Масштаб задачі для NOVUS

Мережа такого розміру не може дозволити собі навіть кількох годин без електроенергії — це реальні фінансові втрати.

157

Магазинів

35,5 млрд

грн товарообіг

167,8 тис

м² торгових площ

90,8 млн

Покупок на рік

50 тис

м² логістичний центр

Енергетична стратегія NOVUS: 5 напрямків

Наш підхід — **не робити ставку лише на одну технологію**. Диверсифікація джерел енергії забезпечує справжню стійкість.

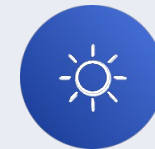
Дизельна генерація

Швидке резервне живлення для всіх об'єктів

Газова генерація

Ефективна для великих об'єктів

Сонячна генерація

Дахові СЕС на 15 об'єктах

Міська ел. мережа

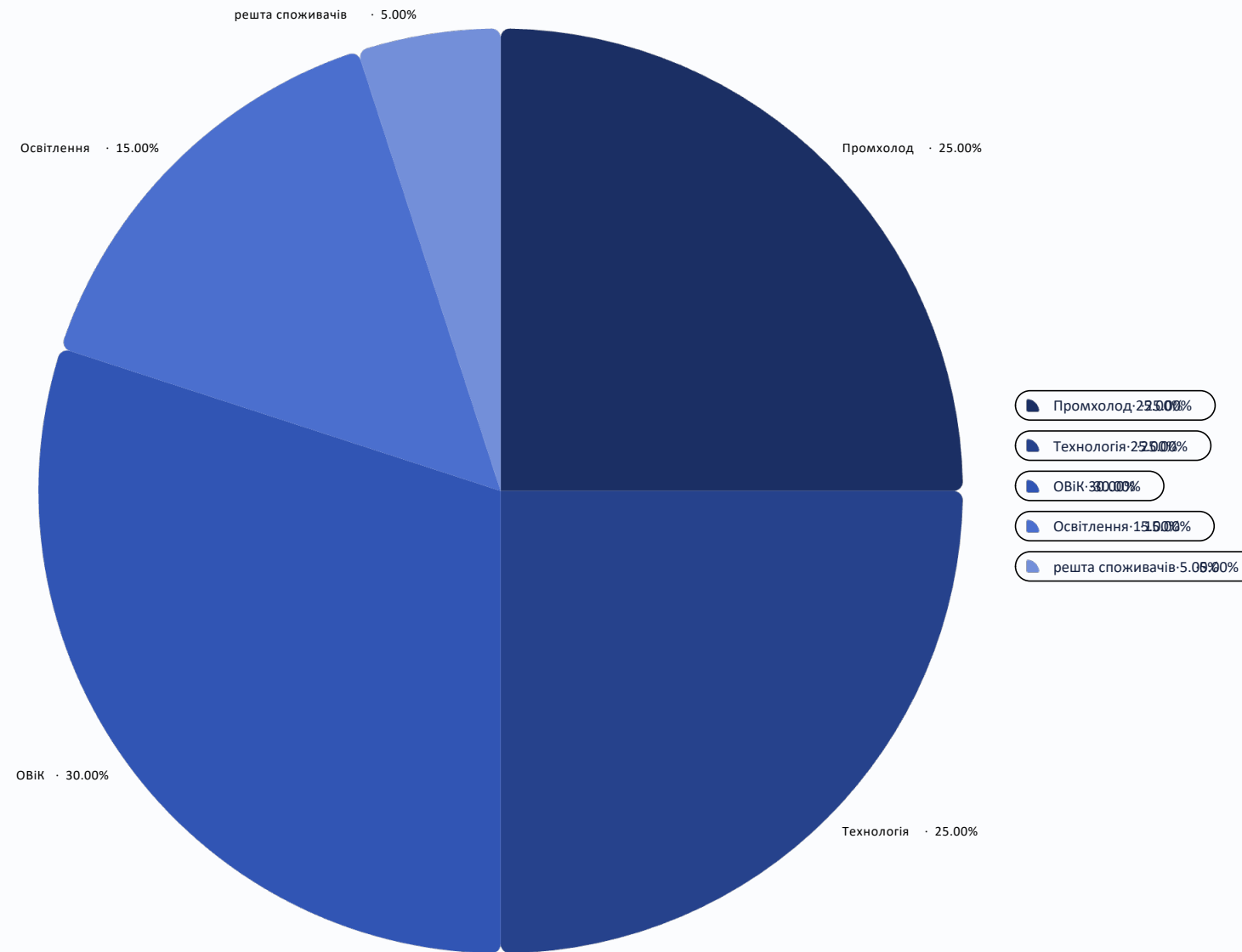
Основне джерело живлення

Енергоефективність будівель

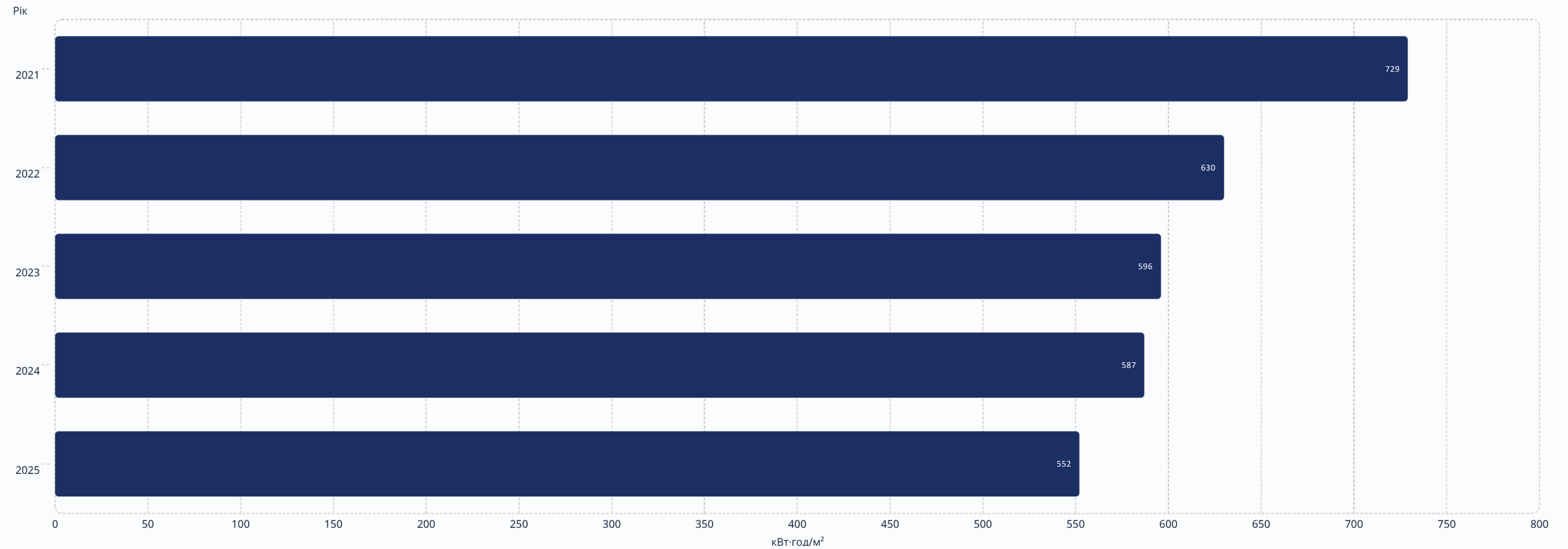
Зниження питомого споживання

Основні споживачі ел.енергії

Динаміка питомого споживання електроенергії

Питоме споживання знизилось на 24% за 5 років.

Перший етап: дизельні генератори – кризове рішення 2022

Дизельні генератори **врятували ритейл у 2022 році**: швидке встановлення, безперервна робота магазинів, критична підтримка ланцюга постачання.

Загальна потужність

170 генераторів на ТЦ і ЛЦ – **35 215 кВА**

9 підмінних – 5 000 кВА

16 резервних – 5 740 кВА

Разом: 45 955 кВА

Недоліки дизелю

Висока ціна палива – **250 євро/кВт** інвестицій, **26 грн/кВт·год** генерації. Значні викиди CO₂, шум, постійна залежність від постачання палива.

Наступний крок: газова генерація – перші в ритейлі України

NOVUS першим в Україні встановив газові генератори великої потужності в ритейлі. Для великих об'єктів газова генерація виявилась значно ефективнішою.

Встановлено

2 об'єкти по **1,5 МВт** кожен

Вартість генерації

13 грн/кВт·год – вдвічі дешевше за дизель

Інвестиції

600 євро/кВт – вищі початкові вкладення, але швидка окупність

Дизель vs Газ: порівняння вартості генерації

Газова генерація потребує більших початкових інвестицій, але вдвічі дешевша в експлуатації. Дані без урахування обслуговування та ремонту.

Показник	Дизельні генератори	Газова генерація
Інвестиції в кВт	250 євро/кВт	600 євро/кВт
Вартість кВт·год	26 грн/кВт·год	13 грн/кВт·год
Викиди CO ₂	287 kg CO ₂ /год	249 kg CO ₂ /год
Підходить для	Будь-які об'єкти	Великі об'єкти

Сонячна генерація: зелена енергія на дахах

Поточний стан

15 об'єктів із сонячними електростанціями загальною потужністю **3,4 МВт**. Інвестиції — близько **1,3 млн євро**.

У 2025 р. згенеровано **понад 2 ГВт·год** електроенергії на суму **530 тис. євро**. Термін окупності — **до 4 років**.

Плани до 2026 р.

Додатково **+0,7 МВт** — загальна потужність СЕС складе **4,1 МВт**. До 30% енергії від загального споживання у літні місяці.

Логістичний центр нового покоління: 50 000 м²

Будувався одразу з думкою про енергоефективність. Сертифікований за стандартом **BREEAM**.

Розумне освітлення

Система управління DALI, енергоефективні LED

Холод на CO₂

Промислова система холоду + рекуперація тепла

Ефективна оболонка

Потовщені сендвіч-панелі, енергоефективні вікна

BMS + енергомоніторинг

Управління всіма інженерними мережами в єдиній системі

Генерація: СЕС 500 кВт + газові генератори 1,5 МВт + ДГ 1,9 МВт (резерв) + конденсаційна котельня 1,6 МВт.

Реальна модель енергостійкості: комбінація джерел

Коли всі рішення працюють разом – система стає **справді стійкою**. Жодне окреме джерело не забезпечує повної незалежності.

Як мережа працювала під час блекаутів

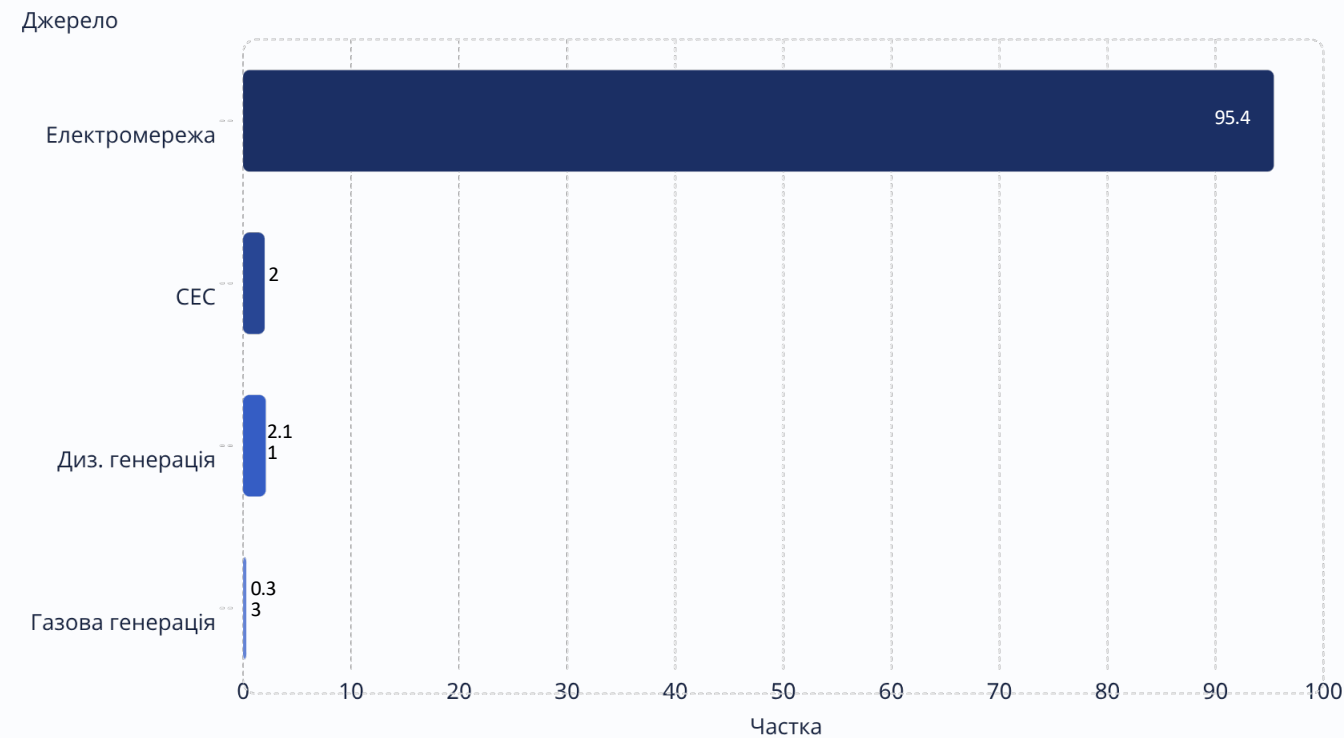
100% магазинів працювали навіть під час відключень. За 3 місяці зими вироблено **6,4 ГВт·год** електроенергії (СЕС + ДГ + ГГ) – **28% від загального споживання**. Використано 1 870 тонн дизельного палива та 126 тис. м³ газу.

Період	Годин простою (різна кількість магазинів)
Зима 2024–2025	8 477,75 год
Зима 2025–2026	15 776,00 год

Планові відключення складали 6–8 годин на добу, не враховуючи аварійні відключення.

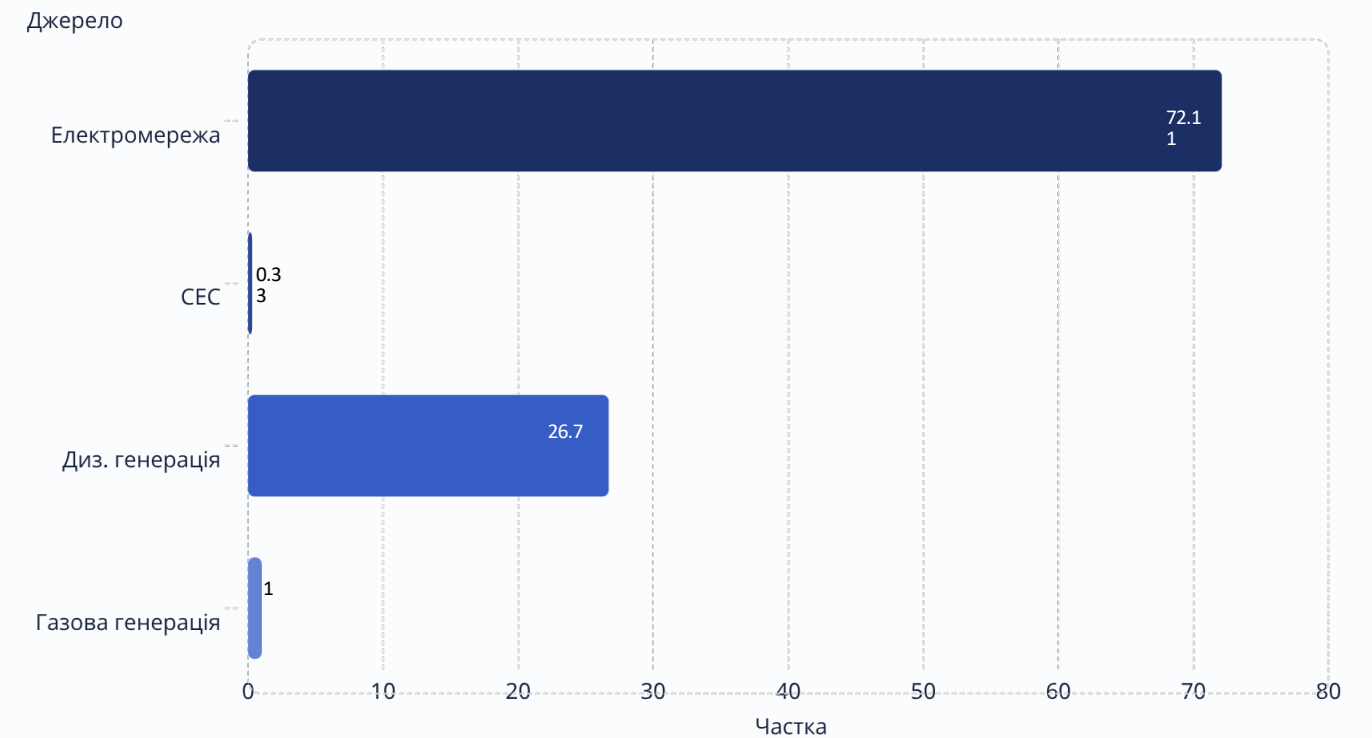
Структура енергоспоживання: 2025 рік vs Зима 2025–2026

2025 рік

Електромережа – 95,4% | СЕС – 2,0% | Диз. генерація – 2,1% | Газова генерація – 0,3%

Зима 2025–2026 р.

Електромережа – 72,1% | СЕС – 0,3% | Диз. генерація – 26,7% | Газова генерація – 1,0%

3 головні уроки після енергокризи

1 Генератор – не стратегія

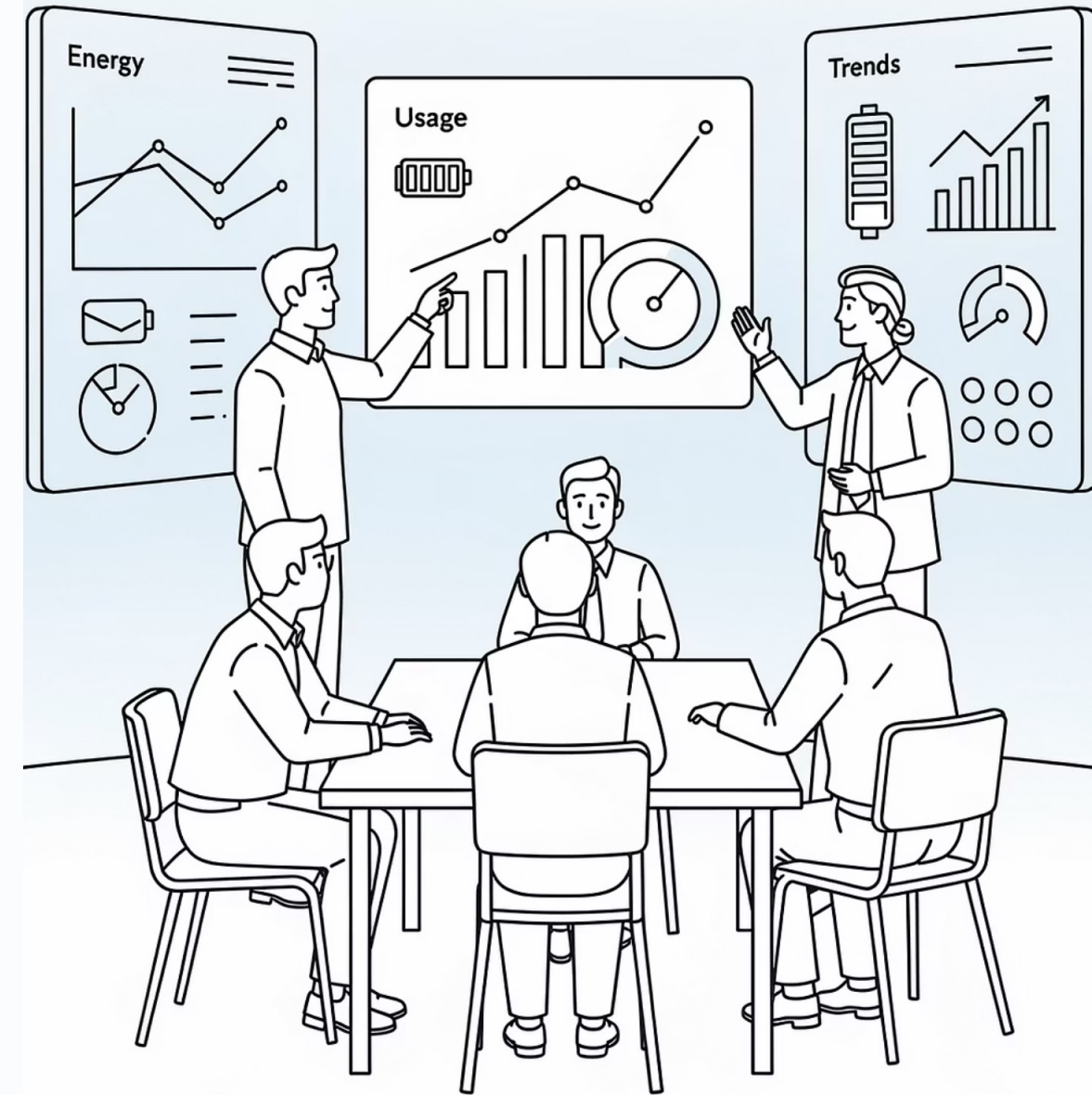
Дизельний генератор є лише тимчасовим рішенням, а не довгостроковою відповіддю на виклики енергетичної нестабільності.

2 Незалежність будується системно

Енергетична стійкість вимагає планомірних інвестицій і комплексного підходу, а не точкових рішень.

3 Різні джерела мають працювати разом

Енергія має бути такою ж диверсифікованою, як і постачання товарів.

Енергоне залежність — це інвестиція

Загальні інвестиції NOVUS в енергостійкість

~8,5 млн євро вкладено в комплексну енергетичну інфраструктуру мережі.

СЕС: 15 об'єктів — ~2 млн євро

Газові генератори та інше — ~6,5 млн євро

Чому це виправдано?

Так, це дорого. Але це **довгостроково і критично** для стабільності бізнесу.

Сьогодні інвестиції в енергетику — це інвестиції у **безперервність бізнесу**. Альтернатива — зупинка роботи та прямі збитки.

Що буде далі: прогноз розвитку

NOVUS продовжує розвивати енергетичну інфраструктуру, рухаючись до повнішої незалежності від зовнішньої мережі.

До кінця 2026 р.

Розширення СЕС до **4,1 МВт** (+0,7 МВт нових потужностей)

Подальша диверсифікація

Нові технології генерації та управління енергоспоживанням

1

2

3

BESS – накопичувачі енергії

Впровадження систем зберігання енергії для підвищення автономності

Енергетична незалежність – новий стандарт бізнесу

Сьогодні енергонебезпека перестає бути інновацією. Вона стає новим стандартом для бізнесу, який хоче працювати стабільно.

8,5M€

Загальні інвестиції

15

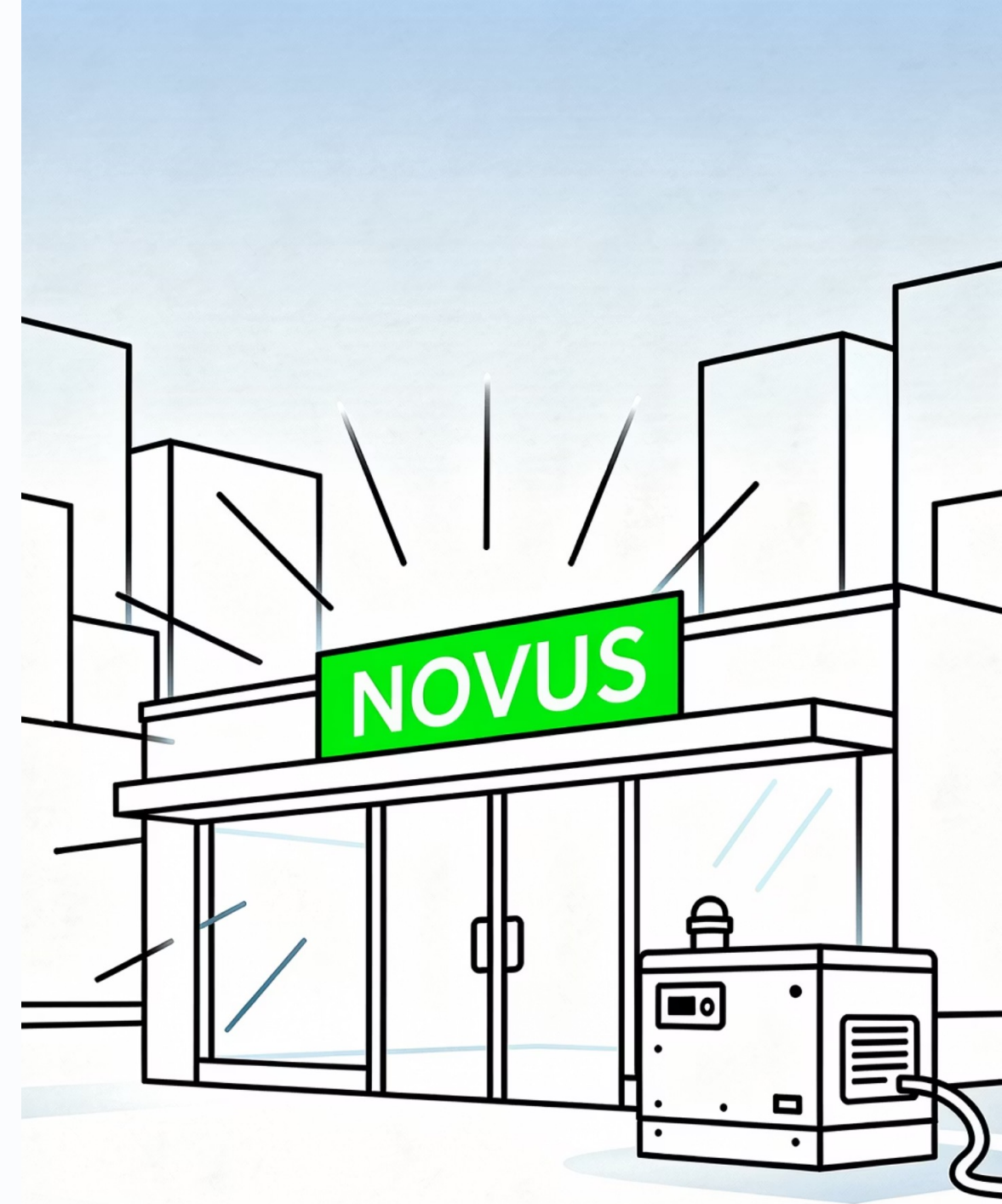
Об'єктів із СЕС

30%

Енергії від СЕС влітку

100%

Магазинів працювали під час блекаутів

Дякуємо нашим партнерам!

Реалізація енергетичної стратегії NOVUS стала можливою завдяки надійним партнерам.

